

Uudenmaan ja valtion väliset aluekehittämiskeskustelut, esitys Uudenmaan ALKE-teemoiksi

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 23.11.2021 § 81

Tiivistelmä

Maakuntien ja valtion väliset säännölliset aluekehittämiskeskustelut (ALKE-keskustelut) perustuvat aluekehittämislakiin (756/2021). Maakuntia on pyydetty TEM:n toimesta valmistelevaan marraskuun aikana laadullisen tilannekuva sekä esittämään aluekehittämispäätökseen, maakuntaohjelmaan ja tilannekuvaan perustuen 1-3 keskeisintä teemakokonaisuutta aluekehittämisen keskustelujen asialistalle. Näistä yhdeksi, kaikille maakunnille yhteiseksi teemaksi Alueiden neuvottelukunta (AUNE) on kuitenkin linjannut osaajien saatavuuden ja työvoiman liikkuvuuden.

Uudenmaan esityksenä ALKE-keskusteluiden teemat pohjautuvat ”Reilusti edellä” Uusimaa-ohjelmaluonnoksen 2022-25 strategiaan kärkeä tavoitteisiin, joilla tavoitellaan Uudenmaan hiilineutraaliutta, TKI-toiminnan menojen kohoamista 5 %:iin maakunnan BKT:sta sekä työllisyysasteen nousua 80 %:iin vuoteen 2030 mennessä. Uudenmaan erityispiirteitä korostaviksi ALKE-teemoiksi esitetään:

1. **Uudenmaan roolin vahvistaminen kiertotalouden edelläkävijänä.** Suomen materiaalivirroista syntyy Uudellamaalla yli puolet ja siksi kiertotalous on suuri mahdollisuus uusimaalaisille toimijoille, mutta koko Suomelle. Uudenmaan kiertotalouslaakso - kokonaisuus on liiton käynnistämä, laaja, eri toimijoita yhteen kokoava sitoumus, joka toimii Uudenmaan toimijoiden kohtauspaikkana sekä kehitysalustana kiertotalouden toimintamallien, kokeilujen ja pilottien kehittämisessä. Uudellamaalla kiertotalouden materiaalivirtojen ja siihen liittyvän datan hyödyntäminen, arvoketjujen parantaminen on tärkeää koko Suomelle.
2. **TKI-toiminnan vahvistaminen.** Tavoitteista huolimatta Suomen panostukset TK-toimintaan ovat viime vuosina pienentyneet. Uudenmaan TKI-toimijoiden ja yritysten taito verkostoitua kansainvälisesti, hakea ja hyödyntää kansainvälistä kilpailtua TK-rahoitusta on keskeisessä roolissa, kun tavoitellaan edelleen Suomen hallituksen asettamaa 4 % tuki-intensiteettitasoa. Tähän tarvitaan maakunnan, alueen toimijoiden ja valtion yhteisiä toimenpiteitä.
3. **Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus** (AUNE:n määrittelemä, kaikille maakunnille yhteinen teema). Uudenmaan erityispiirre on maahanmuuttajien muita maakunta ylivoimaisesti suurempi osuus työikäisistä. Uusimaa on maahanmuuttajien ylivoimainen kohdemaakunta, ja 60 % vieraskielisistä asuu Uudellamaalla. Koko Suomen työvoiman saatavuuden näkökulmasta on kriittistä, kuinka hyvin Uusimaa onnistuu sekä yhteistyössä valtion kanssa maahanmuuttajien ja vieraskielisten työelämään integroinnissa, että maahanmuuttajien yritys- ja työvoimapalveluissa.

Lopulliset maakuntakohtaiset agendat työstetään joulutammikuun aikana ministeriöiden ja maakunnan yhteisessä valmistelussa. Uudenmaan ALKE-keskusteluiden ajankohta on sovittu pidettävän mahdollisuuksien mukaan lähikokouksena 15.2.2022. Uudenmaan ALKE-kysymyksiä täydentää laajempi tilannekuva.

Uudenmaan esittämiä ALKE-teemoja on valmisteltu yhteistyössä liiton ja Uudenmaan ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa SILTA-ryhmässä 4.11, ja niistä on käyty keskustelua MYRSissä 8.10 sekä MYR:ssä 21.10.

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä käy lähetekeskustelun ja esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä käsiteltyään asian merkitsee asian tiedoksi.

Asian käsittely:

Outi Ervasti esitteli asian. Keskustelussa esityksen teemoja kannatettiin.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä käy asiasta lähetekeskustelun ja merkitsee asian tiedoksi.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Outi Ervasti

Maakunnan yhteistyöryhmä 10.12.2021 § 68
856/00.04.02/2021

Päätösesitys:

Maakunnan yhteistyöryhmä merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Asia merkittiin tiedoksi.